

MB101 – 5. demonstovaná cvičení

Geometrie v rovině

Masarykova univerzita
Fakulta informatiky

15.10. 2007

Plán přednášky

- 1 Domácí úlohy z minulého týdne
- 2 Návodné úlohy
  - Zobrazení
  - Relace

Příklad 1. Jsou dány body $A = [0, 0]$ a $D = [2, 2]$. Nalezněte ostatní vrcholy pravidelného šestiúhelníka $ABCDEF$.

Příklad 1. Jsou dány body $A = [0, 0]$ a $D = [2, 2]$. Nalezněte ostatní vrcholy pravidelného šestiúhelníka $ABCDEF$.

Řešení. $B = \left[\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}\right]$, $C = \left[\frac{3}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}\right]$,
 $E = \left[\frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{3}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\right]$, $D = \left[\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}, \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}\right]$. □

Příklad 2. *V bodě $[-1, 0]$ je umístěn světelný zdroj. Určete, které strany neprůsvitného trojúhelníka ABC , kde $A = [1, 5]$, $B = [3, 7]$, $C = [4, 9]$ osvětluje.*

Příklad 2. *V bodě $[-1, 0]$ je umístěn světelný zdroj. Určete, které strany neprůsvitného trojúhelníka ABC , kde $A = [1, 5]$, $B = [3, 7]$, $C = [4, 9]$ osvětluje.*

Řešení. Vidět je pouze strana AB . □

Příklad 3. *Určete obsah čtyřúhelníka s vrcholy $[-2, 0]$, $[2, 0]$, $[3, 5]$ a $[1, 6]$.*

Příklad 3. *Určete obsah čtyřúhelníka s vrcholy $[-2, 0]$, $[2, 0]$, $[3, 5]$ a $[1, 6]$.*

Řešení. $S = \frac{1}{2} \left(\begin{vmatrix} 4 & 0 \\ 5 & 5 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 5 & 5 \\ 3 & 6 \end{vmatrix} \right) = \frac{35}{2}.$ □

Plán přednášky

1 Domácí úlohy z minulého týdne

2 Návodné úlohy

- Zobrazení
- Relace

Injektivní a surjektivní a bijektivní zobrazení.

Injektivní a surjektivní a bijektivní zobrazení.

Počet prvků v množině, konečné a nekonečné množiny.

Injektivní a surjektivní a bijektivní zobrazení.

Počet prvků v množině, konečné a nekonečné množiny.

Příklad *Určete počet injektivních zobrazení množiny $\{1, \dots, 6\}$ do množiny $\{1, \dots, 7\}$*

Injektivní a surjektivní a bijektivní zobrazení.

Počet prvků v množině, konečné a nekonečné množiny.

Příklad *Určete počet injektivních zobrazení množiny $\{1, \dots, 6\}$ do množiny $\{1, \dots, 7\}$*

Příklad *Určete počet surjektivních zobrazení množiny $\{1, \dots, 6\}$ do množiny $\{1, 2, 3\}$*

Relace uspořádání.

Relace uspořádání.

Příklad *Příklad: Na množině $\{1, 2, \dots, 10\}$ definujeme relaci $x \sim y \iff x|y$.*

Relace uspořádání.

Příklad *Příklad: Na množině $\{1, 2, \dots, 10\}$ definujeme relaci*

$$x \sim y \iff x|y.$$

Hasseův diagram

Relace uspořádání.

Příklad *Příklad: Na množině $\{1, 2, \dots, 10\}$ definujeme relaci $x \sim y \iff x|y$.*

Hasseův diagram

Nechť R je relace uspořádání na množině M . Řekneme, že dva prvky $a, b \in M$ jsou v R nesrovnatelné, jestliže $(a, b) \notin R$ a $(b, a) \notin R$.

Relace uspořádání.

Příklad *Příklad: Na množině $\{1, 2, \dots, 10\}$ definujeme relaci $x \sim y \iff x|y$.*

Hasseův diagram

Nechť R je relace uspořádání na množině M . Řekneme, že dva prvky $a, b \in M$ jsou v R nesrovnatelné, jestliže $(a, b) \notin R$ a $(b, a) \notin R$.

Symetrie a antisymetrie.

Rozhodněte, jaké vlastnosti mají následující relace na daných množinách:

- 1 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cup Y \text{ je konečná množina})$.

Rozhodněte, jaké vlastnosti mají následující relace na daných množinách:

- 1 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cup Y \text{ je konečná množina})$.
- 2 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cap Y \text{ je konečná množina})$.

Rozhodněte, jaké vlastnosti mají následující relace na daných množinách:

- 1 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cup Y \text{ je konečná množina})$.
- 2 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cap Y \text{ je konečná množina})$.
- 3 $M = \mathbb{N}$, $x \sim y \iff x^y = y^x$.

Rozhodněte, jaké vlastnosti mají následující relace na daných množinách:

- 1 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cup Y \text{ je konečná množina})$.
- 2 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cap Y \text{ je konečná množina})$.
- 3 $M = \mathbb{N}$, $x \sim y \iff x^y = y^x$.
- 4 $M = \mathbb{R}$, $x \sim y \iff x - y \in \mathbb{Q}$.

Rozhodněte, jaké vlastnosti mají následující relace na daných množinách:

- 1 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cup Y \text{ je konečná množina})$.
- 2 $M = \{X \mid X \subset \mathbb{N}\}$, $(X \sim Y) \iff (X \cap Y \text{ je konečná množina})$.
- 3 $M = \mathbb{N}$, $x \sim y \iff x^y = y^x$.
- 4 $M = \mathbb{R}$, $x \sim y \iff x - y \in \mathbb{Q}$.
- 5 $M = \mathbb{N}$, $x \sim y \iff 5 \mid x - y$

Příklad *Určete počet relací ekvivalence na tříprvkové množině.*